

MERRY CHRISTMAS

ŠTYRI ADVENTNÉ KROKY K MAŠTALI

2013

Štyri sviece k maštali

Advent je čas čakania. Pre deti je to snáď najdlhšie čakanie v roku. Štyri adventné nedele sú štyri kroky, ktorými sa k Vianociam blížime a je to čas, keď sa môžeme spolu zamyslieť, o čom sú vlastne Vianoce.

Štyri sviece k maštali sú symbolickými štyrmi krokmi, ktoré počas adventu urobíme. Tradícia pomenovať sviečky na adventnom venci nie je stará. Ja som v tejto tradícii vyrástla a mala som pocit, že je to všeobecne známa tradícia.

Samozrejme, že som bola sklamaná, keď som zistila, že to tak nie je.

Preto prikladám na úvod dve zamyslenia od dvoch kazateľov, Jána Szóllósa z Bratskej jednoty baptistov a Daniela Pastirčáka z Cirkvi bratskej. Obidvaja vysvetľujú význam adventu a názvy adventných sviec.

Ďalej nájdete jednoduché aktivity na triedne adventné openingy tematicky zamerané na Štyri sviece k maštali.

Natália

Advent v advente - ako očakávame?

Vstupujeme do tohtoročného adventu. Slovo advent je odvodené od latinského advenire - blížiť sa, približovať sa, prichádzať, a je spájané s očakávaním. Cirkevná tradícia vytvorila a neskôr zaradila advent do cirkevného kalendára, podobne ako obdobie pôstu pred Veľkou nocou, aby sme sa vedeli lepšie pripraviť na prichádzajúce sviatky. Toto štvortýždňové obdobie, ktoré každoročne prežívame, je vlastne pre nás kresťanov pripomenutím si toho prvého príchodu Pána Ježiša na túto zem. Je to vlastne advent v advente. Pripomíname si ten prvý advent v dobe druhého adventu. Pripomíname si prvý príchod nášho Pána na zem, ale už od nanebovstúpenia Pána Ježiša žijeme v očakávaní Jeho druhého príchodu na túto zem. On sám nám to zasľúbil a tento sľub zopakovali aj anjeli pri jeho odchode: „Tento Ježiš, ktorý vám bol vzatý do neba, príde zase tak, ako ste Ho videli odchádzať do neba.“ (Sk 1,11).

Príchod Pána, príchod Mesiáša, Spasiteľa, ten prvý, ktorý sa uskutočnil, aj ten druhý, ktorý sa ešte len uskutoční, je nesporný - lebo to sám Boh sľúbil. Nezávisí od ľudskej viery alebo nevery - je to fakt, realita, ktorá nastala a ešte raz nastane. Môžeme vedieť, že príde, aj keď nevieme presne kedy. Podobne ako ľuďom žijúcim v období prvého adventu, aj nám, ktorí žijeme v období toho druhého, ostáva čakať, očakávať Jeho príchod.

Otázka neznie Či príde, ale oveľa dôležitejšie pre každého

človeka je to, čím je naše čakanie, náš advent, naplnené. Aký máme postoj k Jeho príchodu (k prvému aj k druhému). Náš postoj, postoj ľudí, môže siahať od popierania Jeho príchodu, cez ľahostajné ničnerobenie až po aktívnu prípravu na Jeho príchod.

Adventný veniec a štyri sviečky na ňom, ktoré postupne zapalujeme, je krásna tradícia a má nám pomôcť ako prostriedok pri príprave na oslavu narodenia Mesiáša. Jednotlivé adventné svetlá – otvorenosť, bdelosť, trpezlivosť a smelosť vyjadrujú charakteristiky, ktoré majú byť prítomné pri našom očakávaní.

Prvou vlastnosťou je **otvorenosť**. Je to jedna zo základných vlastností pri očakávaní. Keď čakáme na príchod niekoho, musíme mu otvoriť dvere, aby mohol vstúpiť, lebo inak by nemohol vojsť. Boh neprestal ani dnes hovoriť k svojmu ľudu aj k jednotlivcom. Väčšinou síce nehovorí prostredníctvom anjela, ale cez svoje Slovo. Aký máme k Nemu postoj? Sme otvorení prijať Božie Slovo, Božiu vôľu, Jeho rozhodnutie, alebo hľadáme iné, naše vlastné riešenia?

Druhou vlastnosťou pri očakávaní je **bdelosť**. Keď čakáme na príchod vzácného hosťa, tak bdieme, staráme sa, aby sme nezmeškali jeho príchod. Aj pri prvom advente vedeli ľudia, že príde Mesiáš. Jedni čakali a dávali pozor, kým iní sa o to vôbec nestarali. Rovnako je to aj pri druhom advente. Jedni očakávajú, kým iní na to „kašľú“. V modernom manažmente sa hovorí, že ak človek chce byť úspešný v podnikaní alebo vo svojej kariére,

musí byť pripravený využiť príležitosť. Zaspáť túto príležitosť – príchod Mesiáša, neznamená len prísť o nejaké hmotné statky, ale prísť o večný život.

Neoddeliteľnou charakteristikou očakávania je aj **trpezlivosť**. Trpezlivo máme očakávať na naplnenie Božích zaslúbení. Aj pri prvom advente ľudia dlhé storočia, až tisícročie, čakali na príchod zaslúbeného Mesiáša. Až kým sa najprv Mária a potom aj ďalší ľudia dočkali. Aj dnes máme trpezlivo čakať, až Boh uskutoční svoj plán pri nás vo svojom čase a svojím spôsobom, ktorý sa nemusí zhodovať s tým naším. Vieme trpezlivo čakať na Boží čin alebo všetko sa snažíme vybaviť sami?

K poslednej adventnej nedeli patrí štvrté adventné svetlo a zároveň charakteristika očakávania, a tou je **smelosť**. Na prvý pohľad sa možno zdá, že smelosť nepatrí medzi vlastnosti potrebné k očakávaniu. Skôr sa hodí k činu, k akcii, k skutku. Často krát však čakanie môže byť veľmi smelým, odvážnym činom. Práve pri očakávaní na Boží čin, Boží zásah, je popri trpezlivosti

nevyhnutná mnohokrát aj smelosť.

Štvortýždňový advent pred Vianocami sa každý rok začína aj končí. Advent, očakávanie druhého príchodu Pána Ježiša Krista, však neustále pokračuje. Prajem nám všetkým, aby náš advent bol skutočným adventom (očakávaním), aby v našich životoch skutočne žiarili tie adventné svetlá, aby sme vedeli otvorene, bdelo, trpezlivo a smelo očakávať na návrat Pána Ježiša Krista, ktorý tento krát už nepríde ako bezmocné dieťa, ale ako

všemocný Pán, Stvoriteľ neba a zeme a Sudca živých aj mŕtvych.

Ján Szóllós

http://biskupice.baptist.sk/files/spravodaj/Spravodaj_2010_12.pdf

Advent znamená prichádzanie či presnejšie prítomnosť, alebo jednoducho čakanie na príchod čohosi, čo dá zmysel nám i svetu, v ktorom žijeme. V známej Beckettovej hre „Čakanie na Godota“ všetci čakajú – herci i diváci, čakajú – prvé, druhé, tretie dejstvo... No Godot nepríde. To je náš problém. Všetci čakáme, no nič neprichádza. Narodíme sa – bolo nám dané bremeno bytia. Vieme, že sme. Čo s tým? Odmalička čakáme. Čakáme, že sa stane niečo veľké, niečo, čo ospravedlní námahu nášho každodenného utrpenia. No život je procesom umierania, sledom neodvratných sklamaní. Mučí nás nenaplniteľná túžba. Tak o tom píše básnik Lautremont – To, že sme nešťastní, nám nahovárajú naše túžby. Pretože túžba sa vždy túži nachádzať v stave, v ktorom sa nenachádza, a keď ten stav dosiahne, tak túži po inom stave. Človek je čakajúci tvor, vždy hľadá za horizont. K tomu nás odkazuje Advent. Pán Lasica má pesničku o túžbe, ktorá k nemu chodí každý večer a nevie sa jej zbaviť. Spieva, že noc je krátka ako úsečka, ale túžba dlhá ako priamka, ustavične od neho čosi dranká. Odmeral tú túžbu presne – je nekonečná. Vianoce sú odpoveďou na to čakanie. Duchovnou odpoveďou. Historicky totiž Vianoce uchopiť nevieme, veď ani nevieme, kedy sa Kristus narodil. Vieme, že tu bol a odvtedy tajomným

spôsobom stále je a osvetľuje zmysel našich osudov. „Godot“ nepríde, ale prišlo Dieťa. Do času sa prelomila večnosť, do konečného nekonečné. Advent je časom prípravy. Mali by sme si v ňom pripomenúť, že najväčšou úlohou človeka je celým životom odpovedať na otázku – Prečo som tu ja, prečo si tu ty – aký je zmysel toho, že jestvujeme, že existuje vesmír? Ako žiť, aby sme ten zmysel naplnili?

Počas štyroch adventných nediel postupne zapalujeme štyri sviece. Ak chcete v absurdite života čakať na zmysel, musíte zapalovať malé svetlá cností. Prvá svieca symbolizuje

otvorenosť: Potrebujeme sa otvoriť tajomstvu, ktoré nás presahuje. Máme však strach. To, čo je nad nami, predsa nemôžeme kontrolovať. Ak sa však chcete stretnúť s Bohom, musíte mať odvahu otvoriť svoju malosť Nekonečnému, vložiť svoju kvapku do prameňa, z ktorého všetko vyteká.

Druhá svieca symbolizuje **bdelosť:** O bdelosti hovoria naše rozprávky – ktosi v noci príde do zámku zabíjať, či ničiť záhradu, vždy vtedy, keď strážca zaspí. Máme v srdci zámok, záhradu, keď prestaneme bdieť, začneme byť ovládaní cudzou silou, strácame vnútorný život a slobodu.

Tretia svieca symbolizuje **trpezlivosť:** Je potrebné vydržať ťažké chvíle, uniesť utrpenie. Kto nie je pripravený uniesť utrpenie, prehráva. Musí sa vzdať svojej cesty. Francúzsky sociológ Gilles Lipovetsky tvrdí, že v západnej civilizácii vymrel étos obetavosti. Nikto vraj už nie je ochotný obetovať osobné záujmy pre spoločné dobro. To mimochodom súvisí aj s dieťaťom a s

rodinou. Prijat' dieťa predsa znamená rozhodnúť sa pre celoživotnú obetavosť. Možno preto Západ pomaly vymiera. Posledná svieca symbolizuje **smelosť**: K tomu všetkému potrebujeme odvahu, odvahu k otvorenosti, odvahu trpieť, odvahu bdiieť, nenechať sa unášať, ale kráčať proti prúdu malátnej presladenej prázdnoty.

Daniel Pastirčák

Z rozhovoru http://www.akv.sk/index.php?option=com_content&task=view&id=905

Ďalšie inšpirácie:

História adventného venca:

<http://vianoce.sk/24723-sk/adventn-veniec-i--histrria-a-symbolika.php>

Krátke videá vianočných príbehov

<http://www.paperlesschristmas.org.uk/>

Adventná e-kniha

<http://www.vergenetwork.org/2013/11/18/advent-book/>

Adventne zamyslenia na openingy

Otvorenosť

Čo znamená otvorenosť? Ktoré veci sa dajú otvárať? Dvere, okna, darčeky, ... Aký je rozdiel, keď sú tieto veci otvorené a keď sú zatvorené?

Kedy máme z nich úžitok my a ostatní? Kedy naopak slúžia lepšie veci keď sú zatvorené? (okna, dvere slúžia na bezpečnosť, ochranu pred zlým počasím, vetrom, dažďom. Fľaša, keď ju prenášame, pitie do školy, na výlet. Darček ako prekvapenie a predĺženie radosti pri otváraní...)

Okrem vecí môžeme hovoriť o otvorených očiach a ušiach. Čo znamená mať oči otvorené? Nielen to, že nespíme, ale že sa pozeráme na svet so záujmom a zvedavosťou, tak, že zrazu vidíme úžasné nové veci v bežných. Príklad - optické klamy, alebo veľmi detailný obrázok, kde môžeme toho veľa vidieť.

Napr. v knihe Hľadaj a nájdi v Biblii je v obrázkoch skrytý chlapec Mini Mike.

Otvorenosť môže znamenať aj to, keď prijmem niekoho medzi seba. Ako keď návšteva zaklepe na dvere a ty otvoriš dvere, pozveš ďalej, pozveš k stolu, zapojíš sa do rozhovoru, zaujímaš sa o ich život, podelíš sa s tým čo máš.

Čo sa stane s krásnym darčekom, ktorý ostane nerozbalený?

Otvorenosť na začiatku adventu je šanca, ako nenechať skutočné Vianoce zabalené do krásneho žiarivého papiera.

Symbolom otvorenosti je aj náruč. Ak roztvoríme ruky, sme ochotní niekoho prijať. Tak isto ako naša dlaň, môžeme dostať do nej niečo iba vtedy, keď ju otvoríme.

Rolové hry: pripravte jednoduché situácie, kde sa môže prejavíť otvorenosť/prijatie.

Pozitívne Bombardovanie: Posadte jedného hráča do kruhu. Ostatní hovoria o ňom len veľmi pozitívne výroky. Obmieňajte hráča v strede, aby každý mohol zažiť toto pozitívne povzbudenie. Obidve strany (ten čo hovorí, aj ten čo prijíma komplimenty) zažijú pri tejto hry pocit dôvery a otvorenosti.

Podaj balíček: Podávame si v kruhu darček, ktorý má viac obalov. Pustíme vianočné koledy. Keď hudba zastane, odbalíme vždy jednu vrstvu. Do ďalšej vrstvy sa dostaneme, iba ak otvoríme vrchnú vrstvu. Dostávame sa ďalej a ďalej. V jednotlivých vrstvách sú ukryté mena vianočných postáv, ktoré mali otvorene oči a uši, aby videli a počuli nové veci.

Ktoré z vianočných postáv, o ktorých ste čítali boli otvorení vidieť nové veci? Boli otvorení prijať medzi seba nových ľudí? Boli otvorení k zmene vo vlastnom živote? Ako a v čom?
(Mária, Jozef, obyvatelia Betlehema, pastieri, Mudrci)

Bdelosť

Čo znamená byť bdelý? Je to opak spánku. Keď spíš, nemôžeš vidieť čo sa deje okolo. Kto musí byť bdelý? Kedysi to boli strážne na hradbách, striedali sa a dávali pozor, či sa neblíži nepriateľ. Aké sú dnes povolania, kde je potrebná 24 hodinová služba? Nemocnice, policajti, požiarnici... Šoféri, letci... Čo by sa stalo, keby zaspali?

Vo vianočnom príbehu boli tiež takí, ktorí bdeli v noci. Kto to bol? Pastieri. Prečo museli bdieť? V Biblii čítame, že sa striedali na stráži, pred čím a kým strážili stádo? Jedna noc bola pre nich nezabudnuteľná.

Ďalšou skupinou, ktorá bdela v noci boli mudrci - hviezdári. Hviezdy sa dajú pozorovať iba v noci. Bdieť, znamená byť aj pozorný, či sa niečo nezmenilo, a jednu noc, zbadali na nebi zmenu. Aká to bola?

Hra na pozornosť:

Na tácku pripravíme rôzne vianočné symboly, obrázky, ozdoby, rôzne malé predmety. Pozorujeme a snažíme sa čo najviac zapamätať. Tácku zakryjeme. Ďalej môžeme hrať dve verzie: snažíme sa spomenúť si na čo najviac vecí. Každý si zapisuje všetko, na čo spomenie, kto má najviac, vyhráva. Alebo z tácky

niečo odoberieme, a dáme deťom hádať, čo zmizlo.

Na strážcu pokladov - strážca sedí v kruhu ostatných detí, má zaviazané oči a stráži poklad (napr. kľúče, zvonček), ostatné deti sa postupne po jednom snažia strážcovi poklad vziať. Strážca dobre počúva a ak začuje zaštrnganie (zazvonenie) predmetu, zlodeja odhalí. Ak je hráč úspešný a poklad vezme, stáva sa novým strážcom.

Mudrci pozorovali tie isté hviezdy, ktoré vidíme dnes. Pozrite sa večer na oblohu a nájdite nejaké súhvezdie. Ktoré poznáte? Na ten istý Veľký voz sa pozerali mudrci z východu. Vyroberte spoločne plagát hviezdnej oblohy. Na tmavý papier nalepte/nakreslite hviezdy. Pospájajte ich do súhvezdí. Pán Ježiš o sebe povedal: Ja som Svetlo sveta. Pri jeho narodení svetlo na oblohe doviedlo učencov z východu a dnes nás vedie Svetlo božieho Slova.

P.S. Bežné sa hovorí Traja králi, ale skúsme sa s deťmi pozrieť do Biblie, čo sa tam píše, nehovorí ani o kráľoch, ani o tom, že boli traja :)

Trpezlivosť

Tretím krokom k vianočnej maštali je trpezlivosť. Hovorí sa, že „Trpezlivosť ruže prináša.“ Čo nám prináša trpezlivosť pred Vianocami? Hlavne deti potrebujú tej trpezlivosti čoraz viac. A rodičia vlastne tiež. Finišujeme s prípravami, nákupmi, pečením, posielaním pozdravov. Aspoň trochu viac trpezlivosti by sa zišlo!

Skúška trpezlivosti

Na začiatku vyučovania/hodiny ukážte deťom odmenu (napr. sladkosť). Podmienka toho, aby deti získali odmenu je ich trpezlivosť. Nemôžu si túto odmenu pýtať, ani o nej hovoriť. Dostanú ju na konci vyučovania. Odmena by mala byť viditeľná a vystavená celý deň deťom na očiach. Na konci vyučovania deti zhodnotia, či to bolo pre nich ťažké. Koľkokrát sa pozreli na sľúbenú odmenu? Vyrušovalo ich to počas dňa? Mali pokúšenie porušiť pravidlo a vypýtať si odmenu skôr?

Miera trpezlivosti

Urobte si v triede veľkú mierku – s číslami od 1 do 10. Budete čítať otázky a deti sa musia rozhodnúť, aká je ich trpezlivosť v jednotlivých situáciách. 1 je pokojný a trpezlivý, 10 znamená mega netrpezlivý.

Príklady situácii:

1. Čítaš napínavú knihu. Nakukneš na koniec knihy, ako to skončí?
2. Je koniec školského roka a tešíš sa na prázdniny. Počítaš dni, hodiny a minúty?
3. Tvoja teta ti dala čokoládu, aby si sa s ňou doma rozdelil s bratom. Počkáš kým prídeš domov, alebo zješ svoju polovicu už po ceste domov?
4. Tvoj kamarát sa chce naučiť bicyklovať – snažíš sa každý deň ho učiť, ale po týždni sa stále nič nenaučil. Vydržíš alebo sa vzdáš?
5. Pod stromčekom je hriba darčiekov, nikto nie je v izbe, začneš sa v nich hrabať a hľadať tie so svojím menom?

Vymyslite ešte ďalšie situácie.

Každý z nás má inú mieru trpezlivosti, niekedy sa musíme učiť byť trpezlivý sami alebo mať trpezlivosť s inými. Boh sľúbil Izraelskému národu záchrancu. No čakali už stovky rokov...

Adventný kalendár je pomôckou, ktorá nám pomáha byť trpezlivý a počkať do Vianoc, tešíme sa na každý jeden deň, na novú čokoládu a očakávame. Kedy potrebuješ trpezlivosť? Nieкто potrebuje trpezlivosť pri upratovaní, učení, šoférovaní. Čo je pre teba ťažké, kde potrebuješ trpezlivosť ty? Písanie úloh? Cvičenie na hudobnom nástroji? Čo ešte? Ako sa môžeme cvičiť trpezlivosť?

Ak máme kalendár s vreckami, do každého vrecúška dáme niečo

s vianočného príbehu. Môžu to byť jednoduché symboly alebo všetky postavy vianočného príbehu. Každý deň odhaľujeme pokračovanie príbehu a rozmyšľame, kto a ako musel prejavíť trpezlivosť.

Najviac trpezliví boli asi Simeon a Anna, čakali veľmi dlho na príchod Spasiteľa.

Celý Izrael očakával Mesiáša, niekoho, kto im prinesie vyslobodenie. No čakali Spasiteľa, ktorý ich vyslobodí od Rimanov. A prišlo malé dieťa, Ježiš, ktorý sa chcel stať Kráľom ich srdca a nie Rímskej ríše.

Čakáme na správne veci? Čo očakávame?

Advent znamená čakanie. Pred každou vecou/udalosťou, na ktorú čakáme, si môžeme urobiť malý advent. Pripraviť si malé kroky k cieľu. Cvičiť sa v trpezlivosti a naučiť sa čakať.

Adventná reťaz

Pripravte si stuhu alebo špagát a koráliky. Každý v rodine/triede navlečie jednu korálku a celú reťaz zavesíme na viditeľné miesto. Môže nám pripomínať, že stále potrebujeme trpezlivosť, nielen pred Vianocami, ale každý deň jeden k druhému, so sebou samým, v rôznych činnostiach.

Námety na ručné práce

Najnápadiťjšie veci nájdete na Pintereste, ak zadáte vo vyhľadávani: advent wreath craft, alebo vianočné nápady: christmas craft.

Smelosť

Čo je smelosť? Je to odvaha vyskúšať niečo nové? Je to vtedy, keď sa nebojím? Je to odvaha urobiť niečo nezvyčajné aj keď sa bojím?

Kedy potrebujem smelosť/odvahu?

Čoho sa bojíš ty? Tmy, vody, veľa ľudí, nových vecí, nového prostredia? Potrebuješ odvahu na to, aby si skúsil nové jedlo, nový špor či hru?

Ilustrácia

Pripravíme nepriehľadné vrečko, do ktorého dáme vlhké čajové vrecúško, alebo niečo ako želatínu. Kto bude mať odvahu vložiť do vrečka ruku? Ak nevieš, čo tam je, tak dotyk niečoho vlhkého alebo slizkého môže byť nepríjemný. Aký to bol pocit?

Hra

Pád odvahy: Hráč padá dozadu rovno a učiteľ ho zachytí pred pádom. Je to vec dôvery a aj odvahy. Kedy je jednoduchšie mať odvahu? Určite vtedy, keď je nablízku niekto, komu dôverujem. Dôveroval by si spolužiakovi, že ťa zachytí?

Koho by ste označili ako smelého? Porozmýšľajte, koho by ste označili za smelého v triede a prečo? A vo vašej rodine? Ako sa to prejavuje?

Ktorá z vianočných postáv prejavila smelosť?

Pastieri - odvážili sa do dediny, medzi ľuďmi. V tej dobe pastierov nikto nebral vážne. Ale oni išli, aby sa presvedčili o tom, čo sa dozvedeli od anjelov a potom mali smelosť to rozprávať všetkým v mestečku.

Maria bola smelá, odvážna, keď povedala „áno“ Pánu Bohu, keď si ju vybral, aby bola matkou Pána Ježiša.

Jozef bol smelý, keď súhlasil, že sa postará o Máriu a božieho syna.

Aj mudrci sa odvážne vydali na ďalekú cestu.

Jozef potreboval odvahu vydať sa na cestu s malým dieťaťom a utiecť do Egypta pred Heródesom, aj keď mu to v sne povedal sám Boh.

Smelosť potrebujeme aj my každý deň. Prekonávať náš vlastný strach a obavy. Ale predovšetkým potrebujeme odvahu vstať od jasličiek a nasledovať Kráľa Kráľov.